

บทที่ 11

ทุนสำรองและสภาพคล่องระหว่างประเทศ

เมื่อประเทศต่าง ๆ มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดดุล หรือเกินดุลในดุลการชำระเงิน ประเทศจะนำนโยบายต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นโยบายอันหนึ่งก็คือ การเปลี่ยนแปลงในทุนสำรองระหว่างประเทศ ถ้าหากว่าในระยะยาวระบบเศรษฐกิจ มีแนวโน้มที่จะปรับเข้าสู่ดุลยภาพ ดูเหมือนว่าประเทศจะพยายามใช้นโยบายการเปลี่ยนแปลงทุนสำรอง เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สมดุลที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว ในที่นี้จะได้ศึกษาถึงความต้องการ ส่วนประกอบและระดับที่เหมาะสมของทุนสำรอง

ความต้องการทุนสำรองระหว่างประเทศ (The Demand for International Reserves)

ความต้องการทุนสำรองของประเทศต่าง ๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเสมอตามขนาดของรายได้และการค้าของโลก หรือกล่าวได้ว่าเป็นระดับความต้องการทุนสำรองในระดับเดิมรวมกันจำนวนที่เพิ่มขึ้น การศึกษาถึงความต้องการทุนสำรองระหว่างประเทศมีลักษณะคล้ายคลึงกับการศึกษาถึงความต้องการถือเงิน (Demand for Money) จึงดูเหมือนว่าการคำนวณหาความต้องการทุนสำรองระหว่างประเทศ คล้ายคลึงกับการหาเส้นดุลยภาพในตลาดเงิน (เส้น LM) ของโลก นั่นคือ

1. ประเทศโดยธนาคารกลางต้องการถือทุนสำรองเพื่อใช้จ่าย (transactions) เพื่อใช้เป็นทุนสำรองในการส่งสินค้าเข้า เมื่อมีความผันผวนทางเศรษฐกิจเกิดขึ้น และไม่สามารถหาเงินตราต่างประเทศได้ทัน

2. การถือทุนสำรองเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน (precautionary) เมื่อมีการขาดดุลการชำระเงินเกิดขึ้น โดยเฉพาะในกรณีที่มีการขาดดุลอย่างต่อเนื่อง จะมีการกึ่งเกี่ยวกับการลดค่าของเงิน และเปลี่ยนการถือหลักทรัพย์ไปเป็นหลักทรัพย์ต่างประเทศ หากรัฐบาลต้องการรักษาอัตราแลกเปลี่ยนให้คงที่ รัฐบาลสามารถใช้ทุนสำรอง เพื่อรักษาอัตราแลกเปลี่ยนและป้องกันการไหลออกของเงินทุน

3. การถือทุนสำรองเพื่อเก็งกำไร (speculation) การถือทุนสำรองไว้เฉย ๆ ทำให้ประเทศมีต้นทุนเกี่ยวกับการถือเงินทุน เนื่องจากประเทศสามารถนำทุนสำรองไปใช้ซื้อสินค้าทุนที่จำเป็นมาใช้พัฒนาประเทศแทนการขอกู้เงินจากต่างประเทศ ซึ่งต้องเสียอัตราดอกเบี้ย และการถือทุนสำรองไว้ยังเป็นการเสียสละการบริโภคในปัจจุบันไปเป็นการบริโภคในอนาคต แต่ถ้าหากประเทศนำทุนสำรองไปฝากไว้ในตลาดยูโรดอลลาร์ และซื้อหลักทรัพย์ต่างประเทศ เช่น การซื้อตั๋วเงินคลังของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ระยะสั้น ประเทศจะได้รับผลตอบแทนจำนวนหนึ่งจากทุนสำรอง

ระดับที่เหมาะสมของทุนสำรองระหว่างประเทศ (The Optimal Level of International Reserves)

นักเศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ วัดความเพียงพอหรือระดับที่เหมาะสมของทุนสำรองระหว่างประเทศ โดยใช้อัตราส่วนระหว่างเงินทุนสำรองกับมูลค่าการนำเข้า Robert Triffin มีความเห็นว่า ประเทศอุตสาหกรรมควรถือเงินทุนสำรองไว้อย่างน้อยร้อยละ 40 ของมูลค่าการนำเข้า และถ้าหากว่าอัตราส่วนนี้อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ประเทศจะตกอยู่ในฐานะลำบาก จากลักษณะเช่นนี้ประเทศที่ส่งออกสินค้าขั้นปฐม ซึ่งมีความไม่แน่นอนในการค้าระหว่างประเทศมากกว่า ควรถือทุนสำรองในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 40 (นิมิตร นนทพันธ์วาทย์, 2519, หน้า 12) ส่วนทางด้านกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้สรุปว่า เงินทุนสำรองควรเทียบเท่ากับมูลค่าการนำเข้า 3.8-4.3 เดือน และ Fritz Machlup ได้สรุปว่า สัดส่วนของทุนสำรองต่อการนำเข้าที่ต่ำกว่าร้อยละ 20 หรือเทียบเท่ากับการนำเข้า 2.4 เดือน ถือว่าเป็นระดับต่ำจนน่าจะเป็นอันตราย ที่ระดับนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในระบบเศรษฐกิจ

โดยการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็น การขาดดุลการชำระเงินที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาจทำให้ทุนสำรองลดลงถึงระดับต่ำกว่าที่ผู้บริหารกองทุนสำรองจะยอมรับได้

อย่างไรก็ตามการใช้อัตราส่วนระหว่างเงินทุนสำรองและมูลค่าการนำเข้าเป็นเครื่องวัดระดับทุนสำรองที่เหมาะสมของประเทศ ไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้องนัก เพราะระดับที่เหมาะสมของทุนสำรองย่อมขึ้นกับภาวะเศรษฐกิจซึ่งมีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ กลไกการปรับตัวโดยอัตโนมัติในระบบเศรษฐกิจและนโยบายที่นำมาใช้เพื่อปรับระบบเศรษฐกิจให้เข้าสู่ดุลยภาพ ย่อมมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงของทุนสำรอง ซึ่งใช้ชดเชยการขาดดุล ถ้ากลไกการปรับตัวในระบบเศรษฐกิจทำงานได้เร็ว ขนาดของทุนสำรองที่ประเทศต้องถือจะมีขนาดเล็ก แต่ถ้าคาดคะเนว่าจะมีปัญหาคาดดุลมากประเทศควรถือทุนสำรองเพิ่มขึ้น

ระดับทุนสำรองที่เหมาะสมของประเทศอาจสัมพันธ์กับขนาดของระบบเศรษฐกิจคือรายได้ประชาชาติหรือปริมาณเงิน และภาคระหว่างประเทศ นอกจากนี้ระดับทุนสำรองยังขึ้นอยู่กับนโยบายที่ประเทศใช้ในการขจัดความไม่สมดุล นโยบายแรกคือนโยบายการเปลี่ยนแปลงรายได้ (สมมติว่า ไม่มีผลสะท้อนกลับจากต่างประเทศและสินค้าออกไม่ขึ้นกับรายได้ในประเทศ) ทำให้สินค้าเข้าลดลง ซึ่งช่วยแก้ไขปัญหาคาดดุลการชำระเงินได้ นโยบายที่สองคือ นโยบายการเปลี่ยนแนวการใช้จ่าย ซึ่งได้แก่ การลดค่าของเงิน รวมทั้งการใช้นโยบายภาษีศุลกากร การให้เงินอุดหนุนสินค้าออกและอื่น ๆ นโยบายที่สาม คือ นโยบายการเปลี่ยนแปลงบัญชีทุน มักใช้ได้ผลในประเทศอุตสาหกรรม โดยการเพิ่มอัตรารับช่วงซื้อลด (discount rate) ซึ่งจะมีผลทำให้อัตราดอกเบี้ยในประเทศสูงขึ้น ทำให้เงินทุนไหลเข้าประเทศ และนโยบายสุดท้าย คือ นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเสรี ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนสามารถปรับตัวได้เร็วมากเท่าไร ระดับทุนสำรองที่เหมาะสมจะมีขนาดเล็กลงมากเท่านั้น แต่อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศต่าง ๆ มักจะไม่เปลี่ยนแปลงตามกลไกตลาด ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศเป็นแบบคงที่ และนโยบายต่าง ๆ ที่ใช้แก้ไขปัญหาค่าไม่สมดุล ไม่สามารถให้ผลได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าความไม่สมดุลนั้นจะเกิดขึ้นอย่างชั่วคราวหรือถาวร นโยบายที่ดีที่สุด คือการใช้ทุนสำรองเพื่อแก้ไข ในลักษณะเช่นนี้ระดับทุนสำรองที่เหมาะสมของประเทศจะมีขนาดใหญ่

ส่วนประกอบของทุนสำรองและสภาพคล่องระหว่างประเทศ

ทุนสำรองระหว่างประเทศประกอบด้วย เงินตราสกุลต่างประเทศ ทองคำ หลักทรัพย์ต่างประเทศที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินตราต่างประเทศได้ทันที และสิทธิถอนเงินพิเศษ (SDRs) จาก IMF ดังจะได้กล่าวถึงต่อไป ส่วนสภาพคล่องระหว่างประเทศคือ ทุนสำรองที่ประเทศถือไว้ และโอกาสในการกู้ยืมทุนสำรองจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ถ้าประเทศมีทุนสำรองจำนวนมาก และมีโอกาสในการกู้ยืมสูง สภาพคล่องจะมีมากตามไปด้วย นอกจากนี้ทุนสำรองระหว่างประเทศ ยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน ของเงินสกุลในประเทศกับเงินตราต่างประเทศ

เงินสกุลต่างประเทศ

ประเทศต่าง ๆ จะถือทุนสำรองระหว่างประเทศไว้ในรูปของเงินสกุลหลักเป็นจำนวนมาก และเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เงินของประเทศที่ใช้ถือเป็นทุนสำรองเรียกว่า reserve-currency ได้แก่ ดอลลาร์สหรัฐ มาร์ค ปอนด์ ฟรังก์สวิส และเยน ดุลการชำระเงินของประเทศที่เงินตราถูกใช้เป็นเงินสกุลหลัก จะมีบทบาทและมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่ออัตรา การเพิ่มของทุนสำรอง ถ้าประเทศอื่น ๆ ที่เงินตราไม่ได้ใช้เป็นทุนสำรอง มีทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น แสดงว่าประเทศที่เงินตราถูกใช้เป็นทุนสำรองระหว่างประเทศ มีดุลการชำระเงินขาดดุล ถ้าหากว่าทุนสำรองในรูปอื่น ๆ ไม่เพิ่มขึ้น

เนื่องจากในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสงครามน้อยที่สุด การผลิตยังคงอยู่ในระดับเดิม ธนาคารในยุโรป จึงถือเงินฝากในรูปของเงินดอลลาร์สหรัฐเป็นจำนวนมาก เพื่อใช้ซื้อสินค้า และเพื่อพัฒนาประเทศ เงินดอลลาร์สหรัฐจึงกลายเป็นเงินสกุลหลักในทุนสำรอง แม้ว่าต่อมาในระยะหลังปี 1960 สหรัฐอเมริกาจะมีปัญหาการขาดดุล ทำให้เงินดอลลาร์มีค่าลดลง แต่การใช้เงินสกุลหลักอื่น ๆ เป็นทุนสำรองก็เพิ่มขึ้นเข้ามา

ทองคำ

ตามที่ได้ศึกษามาแล้วเกี่ยวกับระบบการเงินระหว่างประเทศ ในระบบมาตรฐานทองคำ ทองคำเป็นตัวกำหนดปริมาณเงินในประเทศ และเป็นสิ่งเดียวที่ประเทศต่าง ๆ ใช้เป็นทุนสำรองระหว่างประเทศ ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปี 1971 ภายใต้ระบบมาตรฐานปริวรรตทองคำ ทองคำยังคงมีบทบาทในฐานะทุนสำรองระหว่างประเทศ ประเทศต่าง ๆ มีความเชื่อถือในเงินดอลลาร์ และสามารถนำมาแลกเปลี่ยนเป็นทองคำได้เสมอ โดยสหรัฐอเมริกาพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนทองคำกับเงินดอลลาร์ของธนาคารของประเทศต่าง ๆ ในอัตราคงที่ คือ ทองคำ 1 ออนซ์มีค่าเท่ากับ 35 ดอลลาร์ หลังจากปี 1960 เมื่อสหรัฐอเมริกามีปัญหาการขาดดุลการค้าความเชื่อถือในเงินดอลลาร์เริ่มลดลง ประเทศต่าง ๆ หันไปถือทองคำมากขึ้นมีการซื้อทองคำเพื่อเก็งกำไรมากขึ้น ทำให้ทองคำเริ่มทยอยออกไปจากทุนสำรองทางการ ในปี 1968 ธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ เลิกขายทองคำให้กับเอกชน และในปี 1971 สหรัฐอเมริกาเลิกขายทองคำให้กับธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างทองคำและดอลลาร์หมดไป หลังจากปี 1971 บทบาทของทองคำในฐานะทุนสำรองระหว่างประเทศได้ลดลงเรื่อย ๆ

สิทธิถอนเงินพิเศษ (SDRs)

ภายใต้ระบบมาตรฐานปริวรรตทองคำ หลังปี 1960 เป็นต้นมา ประเทศต่าง ๆ ประสบกับปัญหาการขาดแคลนทุนสำรอง เนื่องจากทองคำและดอลลาร์มีไม่เพียงพอ และค่าของเงินดอลลาร์เริ่มไม่มั่นคง ทำให้มีการคิดสร้างทุนสำรองชนิดใหม่ขึ้นมา เรียกว่า สิทธิถอนเงินพิเศษ (Special Drawing Rights : SDRs) ภายใต้การยอมรับของประเทศสมาชิกของ IMF ประเทศสมาชิกสามารถใช้ SDRs เพื่อซื้อเงินสกุลหลักจากประเทศที่ดุลการชำระเงินเกินดุลหรือจาก IMF ก็ได้ ก่อนปี 1971 SDRs มีค่าเท่ากับ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีค่าเทียบเท่ากับทองคำ แต่เมื่อเงินดอลลาร์มีค่าลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับทองคำ ทำให้ค่าของ SDRs ลดลงด้วย ในปี 1974 ได้มีการเปลี่ยนแปลงให้ SDRs มีค่าเทียบกับเงินสกุลหลักหลาย ๆ สกุล หรือเงินตะกร้า SDRs จึงเป็น “currency basket” เมื่อค่าของเงินสกุลหลักสกุลใดสกุลหนึ่งลดลง SDRs จะมี

ค่าลดลงด้วย ในปี 1981 currency basket ของ SDRs มี 5 สกุล คือเงินดอลลาร์สหรัฐ ถ่วงน้ำหนัก 42% เงินมาร์คเยอรมันถ่วงน้ำหนัก 19% เงินฟรังก์ฝรั่งเศสเงินเยนของญี่ปุ่น และเงินปอนด์อังกฤษถ่วงน้ำหนักสกุลละ 13%

โอกาสในการกู้ยืมเงินทุนสำรอง

ประเทศก็มีพฤติกรรมเหมือนกับบุคคลทั่ว ๆ ไปที่สามารถหาสินเชื่อได้เมื่อเวลาจำเป็น แต่การถือเงินทุนสำรองเอาไว้บ้างบางส่วนก็ยังคงเป็นสิ่งจำเป็น นับตั้งแต่ปี 1944 ที่ IMF เริ่มก่อตั้งขึ้นมา ในปี 1946 ก็เริ่มมีบทบาทในการให้กู้ยืมเพื่อยกเลิกข้อจำกัดทางการค้าและการชำระเงินระหว่างประเทศ เพื่อช่วยในการปรับค่าของอัตราแลกเปลี่ยนให้เป็นระเบียบและเพื่อช่วยเหลือประเทศที่ขาดแคลนทุนสำรองระหว่างประเทศ ประเทศสมาชิกจะต้องมีเงินฝากจำนวนหนึ่งไว้กับกองทุน โควต้าเงินฝากจะเป็นเท่าไรขึ้นกับรายได้ประชาชาติ ทุนสำรองระหว่างประเทศ ระดับราคาสินค้าเข้า การเปลี่ยนแปลงของสินค้าออก และขนาดของสินค้าออกเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ประชาชาติ โควต้าเงินฝากจะมีการพิจารณาใหม่ทุก ๆ 5 ปี และมีบทบาทที่สำคัญ 4 ประการ คือ

(1) กำหนดจำนวนเงินฝากของประเทศสมาชิกในกองทุน ซึ่งประกอบด้วยทองคำ 25% และเงินตราของประเทศนั้น 75%

(2) กำหนดขนาดของการกู้ยืมของประเทศสมาชิก

(3) กำหนดการสร้างและการจัดสรร SDRs ให้กับประเทศสมาชิก

(4) กำหนดสิทธิในการออกเสียง

ปัจจุบัน IMF เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกกู้ยืมได้มากขึ้น ดังแผนงานต่อไปนี้

(1) Stand-by arrangements ประเทศสมาชิกสามารถขอกู้จาก IMF ในรูปของ stand by ได้ล่วงหน้า

(2) ขีดตกลงทั่วไปในการกู้ยืม

(3) ให้การชดเชยเมื่อประเทศสมาชิกมีความผันผวนในการส่งออก ในปี 1963 กองทุนได้ให้เงื่อนไขพิเศษแก่ผู้ขอกู้ที่มีความไม่แน่นอนในการส่งออก ปกติจะเป็นประเทศกำลังพัฒนา การชดเชยทางการเงินในลักษณะนี้ จะไม่เกิน 50% ของโควตาของประเทศสมาชิก

(4) oil facility ในปี 1974 กองทุนได้จัดสรรเงินกู้ยืม เพื่อช่วยเหลือประเทศที่มีปัญหา เนื่องจากการขึ้นราคาของน้ำมัน

(5) การขยายระยะเวลาให้กู้ หลังจากปี 1973 ประเทศอุตสาหกรรมหันไปใช้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว กองทุนจึงให้ความสนใจในการให้กู้ยืมกับประเทศกำลังพัฒนามากขึ้น ในปี 1980 ได้เปิดให้มีการกู้ยืมระยะยาวถึง 10 ปี เพื่อให้ปรับโครงสร้างพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจให้ดีขึ้น เพื่อช่วยเหลือประเทศที่ประสบกับปัญหาดุลการชำระเงินอย่างรุนแรง

ทุนสำรองระหว่างประเทศของไทย

การถือทุนสำรองของประเทศไทยโดยธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นไปตามพระราชบัญญัติ เงินตราในปี 1958 ซึ่งกำหนดไว้ว่า ประเทศไทยจะต้องถือทุนสำรองในรูปของเงินตราต่างประเทศ และสินทรัพย์ต่างประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของธนบัตรที่ออกใช้ เพื่อรักษาเสถียรภาพของเงินตราภายในประเทศ รักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน และเพื่อใช้ชำระหนี้การค้าระหว่างประเทศ

ทุนสำรองของประเทศไทยประกอบด้วย ทองคำและเงินตราต่างประเทศอีก 4 สกุล คือ ดอลลาร์สหรัฐ มาร์คเยอรมัน ฟรังก์สวิส และเยนญี่ปุ่น โดยที่สัดส่วนของทองคำในทุนสำรองลดลงเป็นลำดับ

ในช่วงปี 1958-1973 ประเทศไทยถือทุนสำรองระหว่างประเทศ โดยเฉลี่ยในอัตราค่อนข้างสูงและพอเพียง เทียบได้ประมาณ 8-13 เดือนของมูลค่าสินค้าเข้า นับตั้งแต่ช่วงหลังวิกฤติการณ์น้ำมันคือปี 1974-1982 การถือทุนสำรองได้ลดลงเหลือประมาณ 3-7 เดือนของมูลค่าสินค้าเข้า ทั้งนี้เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าของไทยเพิ่มสูงขึ้นตามราคาน้ำมันนำเข้า แต่อย่างไรก็ตาม ทุนสำรองของไทยก็ยังคงเพิ่มขึ้นตามมูลค่าทองคำ ซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณ 10 เท่าตัว และมูลค่าของเงินตราต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นประมาณ 8 เท่าตัว ในช่วงปี 1958-1982

ตาราง 11.2 ดุลการชำระเงินและทุนสำรองระหว่างประเทศ

(หน่วย : ล้านบาท)

	2513	2514	2515	2516	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525
ส่งออก	14,269.7	16,692.1	21,750.2	31,252.5	49,002.4	44,364.5	60,361.2	70,462.8	82,250.8	106,881.2	132,040.5	150,136.0	157,500
นำเข้า	-26,406.7	-26,606.4	-30,634.8	-42,054.9	-63,304.6	-64,525.7	-71,446.1	-96,004.8	-109,956.1	-153,463.5	-190,025.3	-215,989.7	-196,000
ดุลการค้า	-12,244.8	-9,940.9	-8,884.6	-10,802.4	-14,302.2	-20,161.2	-11,084.9	-25,598.8	-28,540.0	-47,053.1	-57,984.8	-65,853.7	-38,500
ดุลบัญชีเดินสะพัด	-5,196.9	-3,632.7	-1,062.8	-997.2	-1,784.6	-12,368.3	-8,977.9	-22,391.7	-23,444.9	-42,591.2	-42,564.2	-55,794.4	-25,984
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ	2,478.8	1,733.1	3,643.2	2837.6	9,054.7	7,754.7	9,263.6	13,966.9	14,858.3	33,766.8	50,777.2	55,361.4	36,840
ดุลการชำระเงิน	-2,652.0	-335.2	3,991.4	864.2	8,012.0	-2,858.0	-82.8	-7537.9	-13,296.0	-7,925.0	5,179.3	2,631.2	3,314
ทุนสำรองต่างประเทศ													
ของทางการ	905.7	877.0	1,052.5	1,295.2	1,858.4	1,775.1	1,892.9	1,914.9	2,557.3	3,129.0	3,054.9	2,752.4	2,676.6
การเปลี่ยนแปลงจาก													
ปีก่อนหน้า	-79.2	-28.7	+175.5	+242.7	+563.2	-83.3	+117.8	+22.0	+632.4	+571.7	-74.1	-302.5	-15.8

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

ที่มา : รายงานเศรษฐกิจรายเดือน (มีนาคม 2526) ธนาคารแห่งประเทศไทย

คำถามบทที่ 11

1. จงอธิบายถึงลักษณะของความต้องการถือทุนสำรองระหว่างประเทศของประเทศใดประเทศหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะเดียวกับความต้องการถือเงินของครัวเรือน
2. สภาพคล่องระหว่างประเทศคืออะไร
3. อะไรคือปัจจัยสำคัญในการกำหนดความต้องการถือทุนสำรองระหว่างประเทศที่เหมาะสม
4. เงินสกุลหลักคืออะไร
5. SDRs คืออะไร เพราะอะไรจึงถูกสร้างขึ้นมา และมีการกำหนดค่าอย่างไร
6. ในปัจจุบันทุนสำรองชนิดใดที่มีบทบาทสำคัญในทุนสำรองระหว่างประเทศ
7. การลดค่าของเงินมีผลทำให้มูลค่าของทุนสำรองระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

หนังสืออ่านประกอบบทที่ 11

นิมิตร นนทพันธุ์ชาวาทย. **ฐานะทุนสำรองของไทย**, กรุงเทพมหานคร : บริษัท บพิธ จำกัด,
2519.

Carbaugh, Robert J. **International Economics**. Massachusetts: Winthrop Publishers, Inc., 1980.

Caves, Richard E. and Jones, Ronald W. **World Trade and Payments: An Introduction**. Boston:
Little, Brown & Company (Inc.), 1981.

Ellsworth, P.T. and Leith, J. Clark. **The International Economy**. 6th ed. New York: Macmillan
Publishing Company, 1984.

Heller, H. Robert. **International Monetary Economics**. New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1974.